

Invitation til dialog

Kære naboer til Dyskærgaard og Liljeborg Aktieselskab.

Vi har den store glæde, at Dyskærgaard i dag huser Liljeborg Aktieselskab, og at vi dermed er en del af Veddelev. Siden overtagelsen i 2019 har vi istandsat stuehuset, og vi ønsker på sigt at gøre det samme med gårdens smukke længer, så også Liljeborgfonden kan flytte til Veddelev.

Med dette for øje har vi løbende opkøbt de tilstødende jorde, som vi ønsker at omdanne til et nyt naturområde i balance med den eksisterende natur og halvøens historie.

Vi drømmer om at give alle mulighed for at nyde naturen i og omkring Veddelev i mange år frem. Ligesom vi arbejder på at bringe naturen tilbage i samhørighed med kystlandskabet, og bidrage til et rigere dyre- og planteliv på Veddelev halvøen. Det er en 100-års plan, som kan blive udfoldet i etaper, hvor vi håber at se nye vådområder løbe til, enge blomstre op og ny beplantning danne kimen til en rigere naturoplevelse. Dette både for os, der nyder naturen i dag, men i ligeså høj grad for de generationer, som kommer efter os. I dag kigger vi ud på opdæmmet landbrugsjord, men i fremtiden ønsker vi at lade Roskilde Fjord løbe ind i lavningerne igen mellem Dyskærgaard og Veddelev Landsby. Dette selvfølgelig med respekt for halvøens beboere, natur og historie.

Hvis dette brev giver anledning til kommentarer, spørgsmål eller yderligere dialog, er I velkomne til at kontakte undertegnede på mail, eller møde op til gløgg og æbleskiver på Dyskærgaard den 10. december 2021 klokken 14:00, hvor vi gerne vil vende vores tanker og ønsker for området med jer.

Da Corona igen er tilstede og vi skal passe på hinanden, er tilmelding nødvendig. Det kan ske på mail info@liljeborg.org – og deadline for tilmelding er mandag d. 6.december. Arrangementet afholdes af samme grund i længerne, så tag gerne tøj på efter årstiden. Invitationen er i første omgang delt ud til vores nærmeste naboer på Veddelev Bygade og Brovej, ligesom repræsentanter for Veddelev Grundejerforening, Veddelev Landsbylaug og Veddelev Kolaug er inviteret.

Vel mødt.

Med venlig hilsen

Dorthe Ploug Hansen, Direktør

Bilag

Veddelev Fjordenge

Veddelev ligger på en smuk halvø nord for Roskilde med udsigt til Roskilde Domkirke. Oprindeligt var den en lille langstrakt landsby med markerne skrånende ned til fjorden, op mod Risø og ind til Himmelev. Siden blev der anlagt sommerhuse på halvøen inden der blev udlagt boligparceller og sommerhuse blev ombygget til helårsboliger.

I dag er området mest præget af den lokale lystbådehavn, en velbesøgt campingplads og strandpark for byens borgere, samt parcelhuskvarteret, der blev kilet ind mellem havn og landsby i anden halvdel af det 20. århundrede.

Mellem den gamle landsby og den nye bebyggelse strækker sig stadig en grøn kile, der hjælper til, at den gamle landsby har fastholdt sin særegne identitet.

Landskabet omkring Veddelev er karakteriseret ved at være opdyrket landbrugsland med spredte gårde opført fra slutningen af 1800-tallet og frem mod 2. verdenskrig. Mange af gårdene er centreret omkring Veddelev Bygade på halvøen, der tidligere var en ø med vand på alle sider.

Sporene fra de lavninger og vådområder, der definerede øen er forsvundet med tiden pga. landbrugsdrift.

Ved at arbejde med en helhedsplan, der tager udgangspunkt i de oprindelige lavninger, vådområder, strandenge, vandløb og beplantninger er det muligt at understøtte en genopretning af landskabets naturlige flora og fauna fra før landbruget, da Veddelev var en ø.

Ved at etablere en natursti, der forbinder området i et forløb rundt om lavningerne opstår der mulighed for rekreative nedslag, som kan rumme en række sanselige og naturoplysende elementer og aktiviteter for naturområdets brugere.

Andre nedslag med høj arkitektonisk kvalitet placeret i forbindelse med naturstierne kan bidrage positivt til den samlede oplevelse af særlige steder eller oplevelser i landskabet, og dermed forløse naturområdets store potentiale.

Nedslagene kan udformes så de kan anvendes til formidling af for eksempel skolernes naturundervisning. En række, få og mindre, formidlingstavler kan fortælle områdets historie til brugerne af naturområdet, på særligt udvalgte og relevante steder i landskabet.

Kort sagt et naturområde, som skaber opmærksomhed om områdets dyreliv, stedets sanselighed, forståelsen af landskabet og relationen til Roskilde Fjord og Natura 2000 området omkring fjorden.

Bilag

Historiske lag

Som en klassisk vejby ligger Veddelev Landsby endnu i sin lavning i landskabet, hvorfra markerne tidligere skrånede ned mod Roskilde Fjord. Efter landboreformen, hvor halvdelen af gårdene blev udflyttet og landsbyen udskiftet, fastholdt de fleste dog deres grund inde i landsbyen. På disse opførtes i det 19. århundrede aftægts- og fiskerhuse.

Selvom landsbyen derfor mest rummer byhuse, afspejler den dog stadig den dag i dag den middelalderlige karakter, som bebyggelsen fik efter anlæggelsen af Roskilde by omkring år 1000.

Landsbyens historie og drift er veldokumenteret gennem mere end 800 år. Identiteten som afgrænset landsby er overført til den bevarende lokalplan, som blev vedtaget i 1982 og som bl.a. indeholder detaljerede retningslinjer for bebyggelsens omgivelser og karakter, herunder bebyggelsens udformning, placering og materialevalg.

Nedslag

Ved en reetablering af lavningerne omkring Veddelev og dermed genskabelsen af Veddelev som en ø, dannes et naturområde som kan komme i direkte sammenhæng med de historiske gårde i Veddelev, landsbyen og fjordens landskabelige og bevaringsværdige kvaliteter.

Ved at etablere en natursti der forbinder området i et forløb rundt om lavningerne opstår der mulighed for rekreative nedslag som kan rumme en række sanselige og naturoplysende elementer og aktiviteter for naturområdets brugere.

Andre nedslag med høj arkitektonisk kvalitet placeret i forbindelse med naturstierne kan bidrage positivt til den samlede oplevelse af særlige steder eller oplevelser i landskabet, og dermed forløse naturområdets store potentiale. Nedslagene kan udformes så de kan anvendes til formidling af for eksempel skolernes naturundervisning.

En række, få og mindre, formidlingstavler kan fortælle områdets historie til brugerne af naturområdet, på særligt udvalgte og relevante steder i landskabet.

Bilag Nedslag vist på kort

